

duinen en het kustgebied zijn de aantallen zeer laag, maar in Limburg zijn soms wel vijf exemplaren per vindplaats op dezelfde dag gevonden.

Een generatie.

Ecologie

De Nederlandse vindplaatsen, met uitzondering van het Amsterdamse Bos, betreffen loofbossen op kalkrijke grond. In Noord-Europa is de soort ook gemeld van naaldbossen (SPEIGHT 2001).

Er is niet veel over deze soort bekend. Mannetjes zijn laag over de vegetatie vliegend en zonnend op bladeren van struiken waargenomen. Bloembezoek is in de duinen vastgesteld op kruipwilg, maar waarschijnlijk bezoekt de soort ook andere bloemen (REEMER 1999).

De onvolwassen stadia zijn onbekend.

Summary – Very rare. Decreased since 1950. Deciduous forest. Used to be known from only two areas on calcareous soil (both sandy and loamy soil), until a population on non-calcareous clay soil was discovered in 2004.

Epistrophella Elfjes

MR

Middelgrote slanke zweefvliegen (8-10 mm) met gele vlekkenparen op het zwarte achterlijf. Verwarring is mogelijk met *Meligyna*-, *Meligramma*- en *Meliscavea*-soorten.

Taxonomie en determinatie

Het genus *Epistrophella* is beschreven door Dušek & Láska (1967), die ook *E. euchroma* hierin plaatsten. Deze soort werd tot dan toe bij *Epistrophe* ingedeeld. Sindsdien zijn nog twee palearctische soorten in dit genus geplaatst (DOČKAL & VUJIĆ 1998). Soms wordt *E. euchroma* tot *Meligramma* gerekend (zie ook genustekst *Meligramma*). Determinatie van *E. euchroma* is mogelijk met alle gangbare werken.

Verspreiding

Palearctisch genus met drie soorten, waarvan er twee in Europa voorkomen en een uit Nederland bekend is.

Ecologie

Alleen van *E. euchroma* is iets over de biologie bekend. De vliegen bezoeken bloemen en de larven eten bladluizen. Er is een generatie per jaar en een larvale diapauze gedurende de winter.

Epistrophella euchroma Stippelelfje

MR

Middelgrote, slanke *Epistrophella* met rechthoekige, schuin geplaatste vlekkenparen op het achterlijf die de zijnaad niet bereiken en zeer kenmerkende kleine gele vlekjes op de zijnaad ter hoogte van de overgangen tussen de rugplaatjes. Lengte 8-10 mm.

Verspreiding en vliegtijd

Palearctisch. Van West-Europa via de Kaukasus tot in Oost-

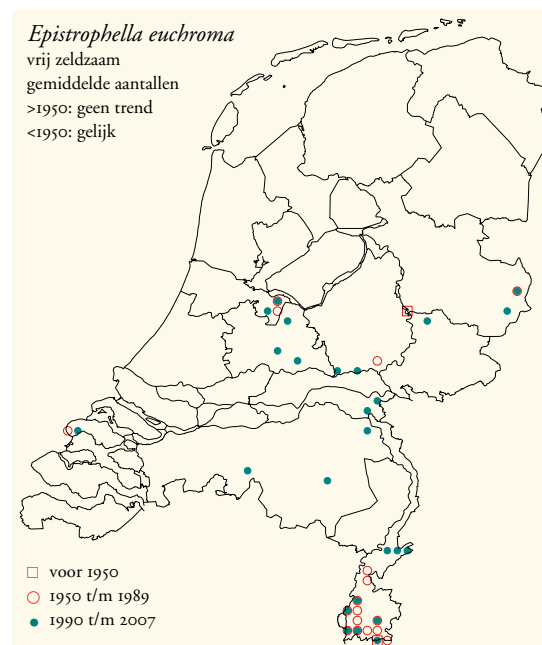

Siberië. Heel Europa, hoewel minder in het uiterste noorden en rond de Middellandse Zee.

In Nederland vrij zeldzaam in Midden- en Zuid-Limburg en daar plaatselijk in aantal, zeldzaam in het binnenland en een vindplaats in de duinen (Westenschouwen). Buiten Zuid-Limburg zijn populaties aanwezig in het Filosofendal bij Nijmegen, in Twente en mogelijk ook in het Gooi en bij Malden. Op deze plekken is de soort in verschillende jaren teruggevonden. De overige vangsten betroffen individuele exemplaren, hiervan is niet duidelijk of het om populaties gaat. De meeste vangsten buiten Zuid-Limburg zijn van na 1990.

Een generatie.

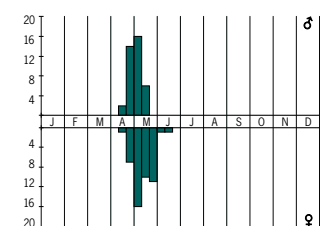
Epistrophella euchroma
mannetje.

Ecologie

Oude loofbossen met een goed ontwikkelde struiklaag.

Epistrophella euchroma vliegt tussen struiken en bomen en rust op zonbeschenen bladeren. De mannetjes vertonen zweefgedrag boven bospaden en open plekken in zonne-

Epistrophella euchroma

stralen, regelmatig afgewisseld door korte rustpauzes op bladeren. Soms vertonen ze dit gedrag in groot aantal bijeen, terwijl ze op vergelijkbare plekken in de directe omgeving niet te vinden zijn. Bloembezoek vindt met name plaats op struiken en bomen, zoals meidoorn en wilg.

De larven zijn in Centraal-Europa van april tot juni gevonden bij bladluizen op appel, kardinaalsmuts, lijsterbes en zoete kers. De winter wordt als volgroeide larve doorgebracht. Het popstadium (in het voorjaar) duurt 10-21 dagen (DUŠEK & LÁSKA 1959, GOELDIN DE TIEFENAU 1974, LÁSKA & STARÝ 1980, SCHNEIDER 1948). Mannetjes komen eerder uit de pop dan vrouwtjes (GOELDIN DE TIEFENAU 1974).

Summary – Rare. No apparent trends. Old deciduous forest with well-developed understory.

Episyrphus Snorzweefvliegen

MR

Middelgrote zweefvliegen (8-12 mm) met groenachtig glimmend borststuk en oranje achterlijf met dubbele zwarte bandjes.

Taxonomie en determinatie

Soms worden ook soorten uit het genus *Meliscaeva* tot *Episyrphus* gerekend (HIPPA 1968A). De determinatie levert met de gangbare literatuur geen problemen op.

Verspreiding

Palearctisch, oriëntaals, afrotropisch en Australisch genus met circa tien soorten. In Europa komt één soort voor.

Ecologie

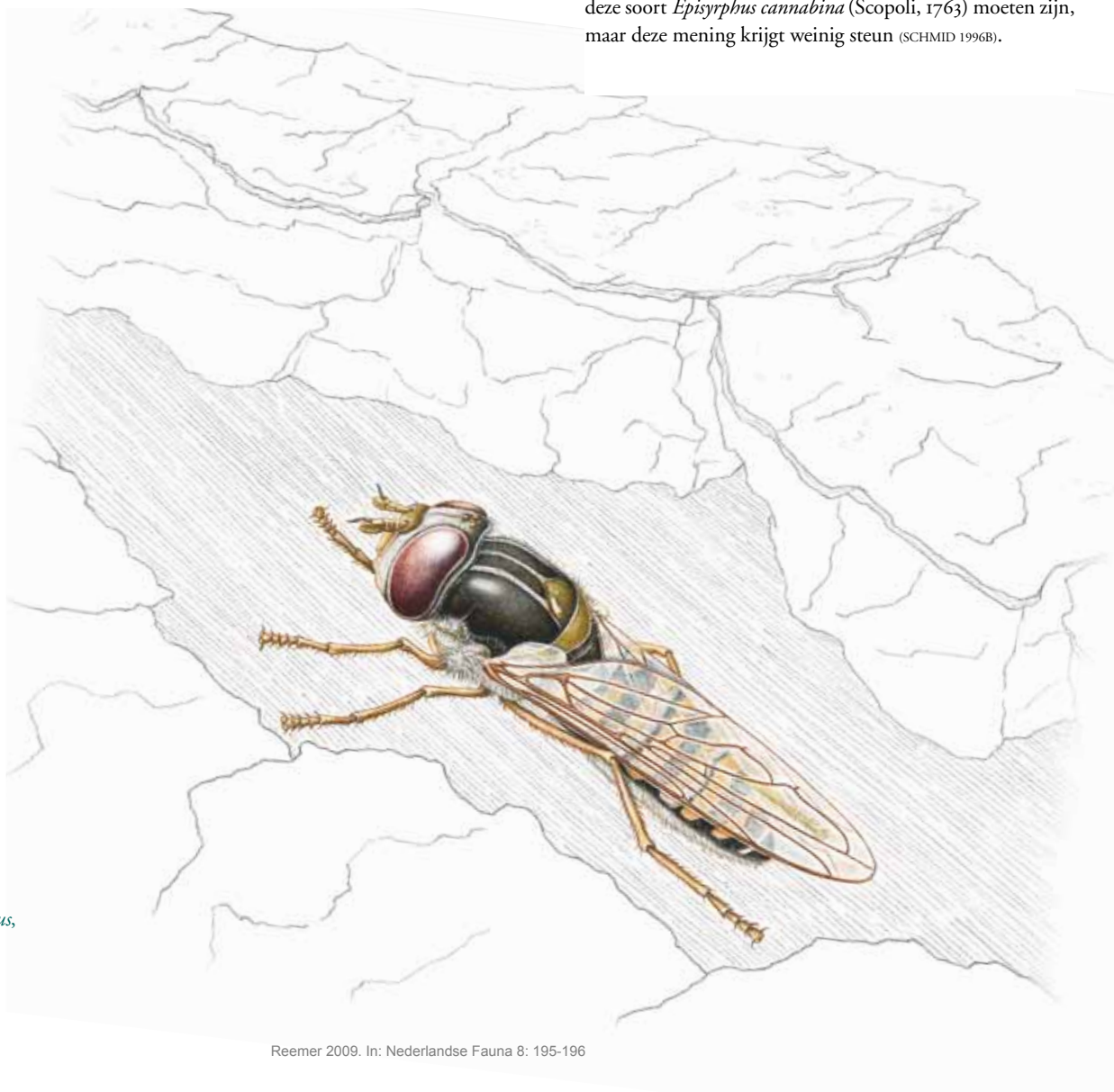
De vliegen bezoeken vaak bloemen, de larven eten bladluizen.

Episyrphus balteatus Snorzweefvlieg

MR

Middelgrote *Episyrphus* met karakteristiek patroon van zwarte 'snorretjes' in de brede oranje achterlijfsbanden. (hoofdstuk 1, fig. 2) Ondanks grote variatie in breedte van de banden eenvoudig herkenbaar aan die snorretjes. Variatie in achterlijfstekening wordt in belangrijke mate bepaald door temperatuur tijdens popstadium (DUŠEK & LÁSKA 1974B; zie ook hoofdstuk 3 fig. 26). Lengte 8-12 mm.

Volgens Thompson & Pont (1994) zou de geldige naam voor deze soort *Episyrphus cannabina* (Scopoli, 1763) moeten zijn, maar deze mening krijgt weinig steun (SCHMID 1996B).

Vrouwtje *Episyrphus balteatus*, overwinterend achter boomschors.